

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Útmutató a koronavírus terjedésének megelőzésére és a kockázatok csökkentésére a szociális alapszolgáltatásokban, valamint a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményekben

Jelen útmutatóban szereplő iránymutatással segíteni kívánjuk a szociális alapszolgáltatásokat, valamint a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatók, munkatársak a COVID-19 vírus okozta egészségügyi válsághelyzet fennállása alatt követendő eljárását. Az útmutatóban foglaltak 2020. június 18-tól visszavonásig érvényesek.

Minden alapszolgáltatási forma esetében szükséges:

- A szolgáltató, intézmény
  - folyamatosan tájékozódjon a megelőzéshez kapcsolódóan közzétett információkról (www.koronavirus.gov.hu, www.nnk.gov.hu, www.kormany.hu, www.szocialisportal.hu, www.magyarokzlony.hu),
  - kövesse nyomon az Operatív Törzs bejelentéseit,
  - a hozott intézkedésekről informálja az ellátottakat és a dolgozókat,
  - a felmerülő kérdésekre adjon választ, valamint
  - minden információt adjon át arról, hogy mit tehetnek az ellátottak és a dolgozók maguk és a környezetük védelme érdekében.
- A szolgáltató fordítson fokozott figyelmet a személyes gondoskodásban részesülő személy egészségügyi állapotváltozására. A munkatársak fokozottan figyeljék az ellátást igénybevevők esetében a tünetek megjelenését, és haladéktalanul legyenek az ellátást igénybevevő segítségére a háziorvossal történő telefonos kapcsolatfelvételben.
- Az alapvető **higiéniai szabályok**, valamint a közhigiénés etikett **fokozott betartása szükséges** az igénybevevők és a munkatársak körében:
  - **A szolgáltató, intézmény bejáratához kézfertőtlenítő kihelyezése szükséges, belépéskor a kézfertőtlenítés kötelező.**
  - Kézmosási és -fertőtlenítési lehetőségeket meg kell teremteni (pl. étkezés előtt és étkezés után).
  - A kéz higiénéről való tájékoztatás (plakát, piktogram a kézmosók fölött) kifüggesztése szükséges.
  - Papírtörülők és folyékony szappan biztosítása szükséges a mosdókagylóknál.
  - Étkezés előtti kézmosásra fel kell hívni a figyelmet, és szükség esetén a kézmosás megtörténtét ellenőrizni szükséges.

- Tüsszentés és köhögés esetén papírzsebkendő használata - amit azonnal szemetesbe kell dobni -, majd alapos kézmosás szükséges.
  - A felsőruházat és a személyes textíliák gyakoribb tisztítása szükséges.
  - A megszokott érintkezési, üdvözlési formákat, például a kézfogást, a pusztit, a baráti ölelést mellőzni kell (kivéve a családtagok között)
- **Az intézmények fertőtlenítő takarítását folyamatosan biztosítani szükséges** (beleértve a közösségi helyiségeket, vizes helyiségeket és a munkatársak tartózkodására szolgáló helyiségeket is, korlát, kilincs, kapcsoló, stb.), az igénybevevők takarításba történő bevonása kizárólag felügyelettel lehetséges.
  - Az intézményben lévő **felületeket naponta több alkalommal fertőtleníteni kell**, különös tekintettel az asztalokra, székekre, kilincsekre és minden olyan tárgyra, amelyet az ellátottak saját maguk kezelnek (pl. mikrohullámú sütő, televízió távirányító, számítógép, telefon, kulcs stb.).
  - Az épületet és annak minden helyiségét naponta **többször szükséges átszellőztetni**.
  - A szolgáltatónak fokozott figyelmet kell fordítania a szolgáltatásnyújtásnál használt eszközök (ide értve a szolgálati célra használt járművet) naponta több alkalommal történő fertőtlenítésére.
  - Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő személyek számára valamennyi tevékenységet úgy kell megszervezni, hogy **az igénybevevők között a 2 méteres távolság lehetőség szerint biztosított legyen**. Az étkezések során - helyben fogyasztás esetében - is el kell kerülni, hogy az étkezőben az igénybevevők összezsúfolódjanak, pl. az asztalok számának csökkentésével és az asztalok közötti távolság biztosításával.
  - A csoportfoglalkozások, team megbeszélések során is be kell tartani a 2 méteres védőtávolságra vonatkozó szabályt, valamint - amennyiben a feltételek, adottságok azt lehetővé teszik - azoknak az épület udvarán, a szabad levegőn való megtartását kell preferálni.
  - Az idős személyek és a fogyatékos személyek részére történő szolgáltatás nyújtás során a munkatársaknak az ellátottakkal való közvetlen érintkezéskor, vagy ha tartósan 2 méteren belüli távolságban vannak az ellátottakkal, míg a közösségi programok alkalmával és a közösségi terekben való tartózkodás esetén lehetőség szerint az ellátottaknak is orr-száj maszkot kell viselniük. Azon munkatársak számára, akik az ellátott lakókörnyezetében, otthonában, utcán, közterületen végeznek munkát, fertőtlenítő szereket (hordozható kézfertőtlenítőszer, fertőtlenítő törlőkendő) és védőfelszerelést szükséges biztosítani.
  - **Az igénybevételhez kapcsolódó aláírási kötelezettséget újra teljesíteni szükséges, a veszélyhelyzet megszüntetését követően az állami támogatás igénybevételének ez már ismételt feltétele.**

A veszélyhelyzet megszüntetésével a szociális alapszolgáltatások a szakmai jogszabályokban foglaltak szerint nyújtandók az egészségügyi válsághelyzet időtartama alatt az alábbiak figyelembevételével:

- 1) A szociális alapszolgáltatások igénybevételéhez szükséges ellátotti jogosultság vizsgálatát nem kell elvégezni.
- 2) A jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételektől ellátási érdekből, a fenntartó döntése alapján ideiglenesen el lehet térni.
- 3) Az egyes szolgáltatási elemek nyújtása a fenntartó döntése alapján szüneteltethető.

Házi segítségnyújtás

- A házi segítségnyújtás biztosítása során az igénybevevő ellátását megelőzően védőfelszerelés felvétele kötelező az országos tisztifőorvos által meghatározottak szerint.

Az Országos Tisztifőorvos ajánlása az alábbi linken található:

<https://www.mnk.gov.hu/index.php/koronavirus-tajekoztato/612-hazi-segitsegnyujtasi-tevekenyseg-vegesevel-kapcsolatos-ajanlasok-a-covid-19-jarvanv-idejere?highlight=WvJoYXppI10=>

- A koronavírus járvány terjedésének csökkentése érdekében a gyógyszerkiváltás folyamata egyszerűbbé vált, a gyógyszertárak a gyógyszer kiadását felírási igazolás és meghatalmazás nélkül is teljesítik azon személy részére, aki közli a beteg Társadalombiztosítási Azonosító Jelét (TAJ), és saját természetes személyazonosító adatait is hitelt érdemlően igazolja. A patikák csupán a gyógyszert átvevő személy adatait rögzítik, és kiadják számára a receptre felírt gyógyszereket.
- Bevásárlás esetén javasolt azt úgy szervezni, hogy minél kevesebb helyről kerüljön sor a beszerzésre, csökkentve ezzel az érintkezések számát.
- Az újonnan felvételre kerülő személlyel továbbra is személyi gondozásra irányuló megállapodást kell kötni, és az egészségügyi válsághelyzet időszakát nem kell figyelembe venni a személyi gondozás éves átlagának meghatározásakor.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a Falu- és tanyagondnoki szolgáltatás

Az igénybevevő otthonában végzett tevékenységek vonatkozásában a házi segítségnyújtásra írottak értelemszerűen irányadók.

Nappali ellátás

- **A nappali intézményekbe való belépést megelőzően az igénybevevő testhőmérsékletének ellenőrzése (érintésmentes hőmérővel vagy biztosítva a hőmérők megfelelő fertőtlenítését az ellenőrzések között) kötelező, valamint nyilatkoztatni kell az igénybevevőket az egészségi állapotra (bármilyen**

egészségügyi panaszról, tünetről) és arra vonatkozóan, hogy az elmúlt időszakban került-e járványügyi szempontból kockázatot jelentő személlyel kapcsolatba. Megemelkedett testhőmérséklet esetén az intézménybe nem lehet belépni, az igénybevevő figyelmét fel kell hívni arra, hogy haladéktalanul keresse fel a háziorvosát a szükséges orvosi ellátás igénybevétele miatt. Szükség esetén az intézmény nyújtson segítséget a háziorvossal történő kapcsolatfelvételhez.

Idősek és fogyatékos személyek nappali ellátására vonatkozó szabályok 2020. július 31. napjáig:

- Az idősek és a fogyatékos személyek számára nappali ellátást nyújtó intézmények épületében **egyidejűleg** tartózkodó ellátottak száma **nem haladhatja meg a bejegyzett férőhelyszám 50 %-át**. A zsúfoltság elkerülése érdekében tehát az intézményben azonos időben szolgáltatást igénybevevők száma maximalizálásra került. Az intézménynek át kell gondolnia az ellátott célcsoport szükségleteit is figyelembe véve, hogy milyen elvek mentén tudja a fenti szabály szerint biztosítani az ellátást, és az igénybevevőket erről tájékoztatnia szükséges. A fogyatékos személyek nappali intézménye esetében elfogadható az a megoldás, ha az ellátottak fele délelőtt, fele pedig délután tartózkodik az intézményben. Szintén ellátás-szervezési szempont lehet, ha az intézmény elsődlegesen azon fogyatékos személyek számára biztosítja az ellátást, akik hozzátartozója munkavégzése idejére nem tudja más módon megoldani az ellátott felügyeletét, gondozását.
- A nappali ellátásban dolgozó munkatársak **az idősek, fogyatékos személyek önálló életvitelének fenntartását saját lakókörnyezetükben nyújtott szolgáltatásokkal is biztosíthatják** (pl. bevásárlásban való segítségnyújtás, gyógyszerkiváltás, csekkbefizetés), amennyiben az ellátott nem kívánja igénybe venni a nappali ellátás épületében nyújtott szolgáltatásokat a fertőzésveszélyre tekintettel. Azon ellátottakat, akik a nappali intézményben nyújtott szolgáltatásokat nem kívánják igénybe venni, rendszeresen szükséges telefonon megkeresni, érdeklődni állapotukról és felajánlani számukra a segítséget.
- A bejáratnál **felhívás kihelyezése szükséges** a megváltozott szolgáltatási rendről és az összes kapcsolódó elérhetőségről (weboldalak, Facebook csoportok, Skype címek, telefonszámok, email címek, stb.)
- Az ellátás nyújtásához kapcsolódó **dokumentációt vezetni szükséges**. A KENYSZI-ben is változatlan módon, nappali ellátásra kell jelenteni, abban az esetben is, ha a kapcsolatfelvétel telefonon történik, vagy a szolgáltatás nyújtása az ellátott lakókörnyezetében valósul meg.

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményekben tartózkodó ügyfelek számát korlátozni szükséges, annak érdekében, hogy az ügyfelek közötti megfelelő védőtávolság (2

méter) biztosítható legyen. A kapcsolattartás esetében a védőtávolságra vonatkozó előírás a családtagokra nem vonatkozik. Az intézménybe való belépéskor biztosítani kell a kézfertőtlenítés lehetőségét. Az ügyfélfogadásra szolgáló helyiségeket folyamatosan szellőztetni szükséges. Az ügyfél távozása után minden esetben a helyiség fertőtlenítését el kell végezni, addig új ügyfelet fogadni nem lehet. A csoport-foglalkozásoknál is figyelembe kell venni a védőtávolság betartását. Amennyiben lehetőség van rá, javasolt az udvaron, szabadlevegőn való csoport foglalkozások szervezése.

Budapest, 2020. „09. „08”

Prof. Dr. Kásler Miklós
miniszter

2. átdolgozott kiadás.

